

Olomouc na jeden den městem s největším počtem rektorů

PAVEL KONEČNÝ

Význam univerzit pro budoucnost světa byl hlavní náplní stejnojmenné mezinárodní konference, která se uskutečnila minulý týden v Olomouci. Následovalo plenární zasedání České konference rektorů a ve stejné době rektor Miroslav Mašláň potvrdil, že pokud bude navržen, postavil by se do čela Univerzity Palackého i ve druhém funkčním období.

Konference, na kterou přijeli zástupci univerzit z jedenácti zemí, si nekladla za cíl vyřešit problémy světa v trůnním sále Arcibiskupského paláce za jeden den. Cílem byla výměna názorů a navázání spolupráce. Mezi účastníky byli i rektori univerzit z Ománu, Japonska, Číny, Rakouska, Slovenska, Ruska, Ukrajiny, Běloruska, Kazachstánu, Ázerbájdžánu a Malajsie.

Být aktivním hráčem

„Ze setkání vyplynulo, že univerzity by měly začít hrát daleko větší

a dominantnější roli v politickém, ekonomickém a společenském životě svých zemí. Na rozdíl od politických reprezentací univerzity existují stovky let a zaslouží si větší roli v definici potřeb a možností společnosti,“ shrnul rektor Miroslav Mašláň. Tvrdí, že pro Univerzitu Palackého to znamená být aktivnější v přípravě a realizaci regionální inovační strategie.

Mezi hlavními diskutovanými tématy se objevil zvyšující se počet studentů, vliv univerzit na

průmyslový rozvoj, a naopak přizpůsobení výuky poptávce trhu či propojení univerzit s politikou a veřejným sektorem. Mluvílo se o vědě a výzkumu i o akademických svobodách.

„Na univerzitách se skutečně vyskytují lidé, kteří jsou schopni uvažovat o celku světa a rozhodovat o věcech, které jsou životně důležité pro existenci lidstva. Jsou to svobodně uvažující lidé, kteří nečiní účelová rozhodnutí,“ podotkl prorektor Ladislav Daniel.

Rektor rektorů zvolen v Olomouci

Co se týče počtu rektorů, byl „dnem D“ 6. červen. Kromě zahraničních hostů v Olomouci rokovalo i 39 rektorů z českých veřejných i soukromých vysokých škol. Česká konference rektorů volila své předsednictvo a z hlasování vyplynulo, že v jeho čele zůstane i nadále Václav Hampl, rektor Univerzity Karlovy. Funkční období je dvouleté.

Pokračování na straně 3

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Bohdan Pomahač čestným doktorem

Vůbec první čestný doktorát, navíc na své alma mater, převzal ve čtvrtek 6. června světoznámý plastický chirurg profesor Bohdan Pomahač. Univerzita Palackého mu titul doctor honoris causa udělila za významný přínos k rozvoji metod plastické chirurgie v oblasti obličejových rekonstrukcí.

„Je to úžasná pocta, jedinečný a neopakovatelný zážitek. Nejenže je to můj první čestný doktorát, ale navíc jsem ho dostal na univerzitě, jejímž jsem absolventem. Všechno krásně zapadá do sebe a nikdy to nemůže být jinak,“ řekl bezprostředně po slavnostním aktu Pomahač.

V doktorské řeči poděkoval všem, kteří se během studia podíleli na formování jeho osobnosti. „Je to právě univerzita, která dá člověku jisté návyky, pracovní morálku a ambice. Myslí si, že Univerzita Palackého mi toto všechno poskytla a čerpám z toho dodnes,“ uvedl Pomahač. (srd)

Univerzum

Tak to je všechno, veškerenstvo neboli univerzum. Dvaadvacátý ročník univerzitního Žurnálu se tímto číslem uzavírá. Uzavírá se přemítáním, co vše znamenají, nebo by mohly znamenat, univerzity pro svět. Do Olomouce přijeli rektori ze všech koutů planety, přijeli rektori z celého Česka a vše jako by směřovalo do jednoho bodu. Tím se stalo udělení čestného doktorátu světovému chirurgovi Bohdanu Pomahačovi. Přijal jej s úctou a pokorou a nezapomněl zmínit: vše co mám, co vím, veškeré základy mi dala tato univerzita. Je rovnocenná s těmi ve světě. A vše se propojilo dohromady. V univerzum. Za redakci vám přeji, užijte si světa a léta, a kdybychom vám chyběli, najdete nás denně na univerzální síti.

Pavel Konečný
šéfredaktor

1500 stříbrných medailí

Univerzita začala používat nové pamětní medaile z ryzího stříbra. Je na nich vyobrazen František Palacký a pečet se svatou Kateřinou Alexandrijskou, patronkou vysokých škol, s letopočtem založení univerzity – 1573.

„Rozhodli jsme se pro vzhled, který by byl co nejtrvalejší,“ vysvětlil prorektor Ladislav Daniel.

Medaile jsou dvou velikostí. S průměrem 28 milimetrů je dostali k dispozici děkani všech fakult, větší medaile s 35milimetrovým průměrem bude používat rektor. Prvním

obdarovaným mimo univerzitu byl Bohdan Pomahač.

Autorem námětu je medailér a šperkař Petr Vogel. Hlavním námětem mu byla stará pečeť filozofické fakulty se svatou Kateřinou doplněnou o astrolab, nebeskou klenbu a další atributy.

Patinované medaile v počtu 660 a 850 kusů razila společnost Znak Malá Skála. Váha každé přesahuje 20 gramů. „Mají punc, a jsou tedy zároveň ceninou,“ podotkl Daniel. Cenu jednoho kusu odhadl na sedm set korun. (map, caf)

Na fakultě zdravotnických věd vznikne Centrum vědy a výzkumu

Od 1. července vznikne na fakultě zdravotnických věd Centrum vědy a výzkumu. Jeho cílem je vytvořit podmínky ke zdokonalení týmu odborníků s vědeckým potenciálem fakulty ve spolupráci se zahraničními experty. V českém prostředí jde o průkopnickou aktivitu, neboť nelékařské zdravotnické obory si zde dosud nestihly vybudovat odpovídající vědecký status.

„Centrum bude fungovat jako samostatný celek s orientací na výstupy vědy a výzkumu a na metodologickou podporu vědecké tvorby na fakultě i na výuku doktorandů,“ nastínil náplň činnosti nově vznikajícího pracoviště Miloslav Klugar, manažer zastrešujícího projektu.

Vznik a etablování excelentního Centra vědy a výzkumu nelékařských zdravotnických oborů je dominantním cílem zastrešujícího

projektu na podporu lidských zdrojů ve vědě a výzkumu na fakultě zdravotnických věd. „Klíčovou roli v něm hrají akademičtí pracovníci fakulty a zahraniční experti, kteří s fakultou dlouhodobě spolupracují,“ uvedl k očekávanému přínosu děkan Jaroslav Vomáčka.

Vedení fakulty předpokládá, že centrum přinese intenzivnější zapojení akademické obce do publikační a vědecké činnosti. „Očekáváme vyšší konkurenceschopnost fakulty v univerzitním prostředí, ale i ukotvení periodika Profese on-line, zařazeného do seznamu recenzovaných časopisů,“ doplnil Vomáčka.

Kromě vědecko-výzkumné práce a publikačních výstupů by existence centra měla přispět také k inovaci oborové knihovny i k posílení renomé fakulty v rámci univerzity. (mav)

CESTOVATEL

Rozhovor s lékařem-lovcem Jaroslavem Bačovským.

4

LA DAFNE V ATRIU

První olomoucké uvedení nejstarší opery.

5

PILOTKA ZE ZAHRANIČNÍHO ODDĚLENÍ

„Létání se nedá k ničemu přirovnat.“

7

Pomahač: Transplantace obličeje vrací pacienty do plnohodnotného života

MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Zhruba posledních sedm let své práce v Brigham and Women's Hospital v Bostonu přiblížil světoznámý plastický chirurg profesor Bohdan Pomahač v přednášce nazvané Rekonstrukce obličeje transplantací. Proslovil ji v rámci cyklu Vědeckopopulární přednáška významných absolventů Univerzity Palackého minulý týden v aule právnické fakulty.

„Snažil jsem se publiku přiblížit práci na rekonstrukci obličejů pomocí transplantací do míry, která v podstatě nebyla dříve vůbec možná. Je to vlastně taková revoluční chirurgická technika. Doufám, že bude mít v budoucnu spoustu implikací na jiné obory medicíny,“ uvedl Pomahač.

Transplantace obličeje vrací pacienty do života

Plastičtí chirurgové mají náročný úkol rekonstruovat obličeje, které byly navždy zničeny. Osud pacientů přitom mnohdy změni zlomek sekundy. Transplantace přichází na řadu tehdy, když lidem nedokáží pomoci klasické metody rekonstrukční chirurgie. „Transplantací poskytujeme pacientům něco, co nezachraňuje život, ale život jim vrací. Jejich návrat do života je tak plnohodnotný, jak jen může být. Možná budou největším přínosem naší práce poznatky o imunologických reakcích mezi dárcem a příjemcem,“ řekl Pomahač.

Profesor Pomahač absolvoval obor Všeobecné lékařství na olomoucké univerzitě v roce 1996. Poté nastoupil do bostonské nemocnice, kde působil nejprve v laboratoři zabývající se genovým transferem do kožních buněk a později přešel na chirurgickou kliniku. Od roku 2004 zaměřil svůj výzkumný zájem na problematiku obličejové transplantace. V roce 2007 se stal vedoucím popáleninového a traumatologického centra a vedoucím týmu se specializací na

transplantace obličeje. Celkem jich provedl se svým týmem pět.

„První transplantace obličeje byla před více než čtyřmi lety a pacientovi se daří naprosto úžasně. Jsme moc rádi, že v této fázi nemá prakticky žádné komplikace z hlediska léčby, která je celoživotní. Zároveň se mu neustále zlepšuje funkce obličeje, takže tento proces se nezastavil, ale pokračuje i léta po transplantaci. To je pro nás motor pro to, abychom zkusili posunout hranice dál. Ať už z hlediska indikací pacientů, tak i rozšířením na transplantace horních nebo dolních končetin,“ konstatoval Pomahač. Kromě muže, který spadl na vedení vysokého napětí v metru a upálil si střední část obličeje, pomohl se svým týmem také ženě, již obličej znetvořil šimpanz, či pacientce, kterou bývalý manžel polil louhem. „I ostatním čtyřem pacientům se vede dobře, vidáme je tak jednou za půl roku či za rok. Častější péči si jejich stav nevyžaduje,“ uvedl profesor.

Transplantované nohy musí být lepší než protézy

Dalším centrem zájmu Bohdana Pomahače je transplantace dolních končetin. „Máme už připravený a schválený celý vědecký protokol a hledáme formy financování a vhodného pacienta. Myslím si, že zhruba během šesti měsíců bychom to mohli provést. Cílem je dosáhnout funkčnosti končetin, aby se noha hýbala v kolenním kloubu a kotníku. Protézy mnohdy fungují dobře, transplantace musí proto být lepší řešení,“ prohlásil. Existují i úvahy, že mezi prvními pacienty by mohli být lidé, kteří přišli o nohy při teroristickém útoku během bostonského maratonu. Transplantace dolních končetin byla zatím provedena ve Španělsku a v Kanadě.

Za přednášku si Pomahač vysloužil dlouhotrvající potlesk publika. Od rektora Miroslava Mašláne navíc obdržel stříbrnou medaili, která byla vydána u příležitosti 440. výročí založení olomouckého vysokého učení.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Už za studií vydržel Bohdan Pomahač u knížek až „do ptáků“

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Koleje generála Svobody, studovna či hospoda Na Růžku. To jsou místa, která si vybavuje Bohdan Pomahač při vzpomínce na studium na zdejší medicíně. A vzpomíná na ně rád, navzdory tomu, že už tehdy pilně pracoval. O vzpomínky se podělil s novináři i při talkshow s Davidem Hrbkem ve velké posluchárně lékařské fakulty.

„Zažil jsem tady jedno z nejkrásnějších období života. Ať už to byla příprava a tvrdá práce, která dá člověku základ pro budoucnost, tak i kvalita výuky. Ta, jak se nakonec ukázalo, je srovnatelná s jinými kdekoli na světě. Velmi rád vzpomínám i na studentský život a kamarády a neopakovatelné chvíle, kdy člověk má život před sebou. Je to taková čistá doba, kdy člověk neví, co z něj bude, a to se nevrací,“ uvedl Pomahač.

Těsně před nástupem na medicínu, na chmelové brigádě, potkal i svoji budoucí ženu Hanu. „Zmeškal jsem odjezd autobusu, takže jsem přijel na brigádu pozdě a manželka přijela ještě později. Proto jsme byli přiřazeni na stejné pracoviště. Česačka už byla naplněná, tak padlo rozhodnutí, že ten na pytlích bude potřebovat pomoc. A tak jsme tam skončili,“ uvedl dnes světově proslulý chirurg.

Život na Svobodkách

Na „Svobodkách“ pobýval celé studium. „Společně jsme chodili do studovny, kde jsme vždycky vydrželi, jak se říkalo, do ptáků. Když kolem čtvrté ráno začali ptáci zpívat, tak jsme toho nechali. Člověk si vyzkoušel výdrž, vytrvalost. Když byl trochu čas, zašli jsme do S-klubu nebo do hospody Na Růžku na pivo za dvě koruny padesát. To už je ale dávno pryč,“ zavzpomínal Pomahač.

Z profesorů pro něj nejvíce znamenal patolog Jaroslav Dušek, tehdejší proděkan fakulty, který již nežije. „Byl to člověk, který měl nesmírný přehled. V šedesátých letech cestoval

a zvažoval, zda zůstat v Kanadě, nebo se vrátit do Československa. Velmi mě podpořil v tom, že je třeba hledat, zkoušet a podívat se ven. Měl velký náhled na věci a obrovskou představivost,“ uvedl Pomahač. Prozradil, že kvůli němu dokonce sám zvažoval dráhu patologa. „Ale chirurgie mě vždycky táhla a nakonec to ani on tím svým směrem nezdoval,“ líčí s úsměvem Pomahač.

Neznámá plastická chirurgie

O plastické chirurgii toho při odchodu do bostonské nemocnice, kde působil na stáži již za studií, moc nevěděl. Jak říká, byla to jen jedna z částí státnic z chirurgie. Následně prošel řadou chirurgických disciplín, zájem měl především o transplantaci chirurgii orgánů. Na transplantaci obličeje zacílil až po několika letech působení v zámorí. „Plastická chirurgie byla trošku nečekaná, ale nesmírně využívá moji kreativitu, invenci a všechny vlastnosti, které asi mám,“ domnívá se Pomahač.

Nuda a hrubé chyby k povolání chirurga podle něj nepatří. „Plastická chirurgie je krásná tím, že je kreativní i vizuální. Když se podívám na výsledek, sám si zkritizuju, co není úplně perfektní a co je třeba v podobném případě udělat příště zase o maličko lépe. Schopnost sebekritiky je hrozně důležitá a řekl bych, že chyby nejsou vůbec povoleny,“ zdůraznil.

Široké spektrum otázek k práci špičkového plastického chirurga nabídlo odpovědi na řadu vážných i méně vážných témat. Patřily k nim postřehy a zkušenosti z týmové práce při náročných transplantacích i při komunikaci s pacienty, etické problémy spojené s transplantacemi, role intuice v praxi chirurga i otázka jeho zručnosti mimo operační sál. „Nevím, co by na to řekla manželka, domácí kutil určitě nejsem, ale myslím, že co potřebuji, to zvládnou,“ dodal s úsměvem. (srd, mav)

Náhradní termín pro uchazeče ze zaplavených oblastí

Přírodovědecká fakulta vypíše náhradní termín přijímacích zkoušek pro uchazeče z regionů postižených povodněmi. Bude nejspíše spojen s druhým kolem přijímacího řízení, které je vyhlášeno na 2. září.

Přijímací řízení pro studium v příštím akademickém roce začalo právě na začátku minulého týdne a fakulta eviduje několik žádostí o přeložení termínu. „I když půjde o jednotlivce, chceme jim vyjít vstříc v jejich těžké situaci,“ uvedla proděkanka Irena Smolová.

O náhradní termín přijímaček mohou uchazeči o studium na přírodovědecké fakultě požádat písemně nebo elektronickou formou. (mav)

Výzkum egyptských hrobek je zajímavý i nebezpečný

Doprostřed egyptské archeologické lokality Abúsír se přenesla na konci května kavárna Mezi Světy při přednášce egyptologa Miroslava Vernera.

Čeští odborníci v lokalitě Abúsír, která se rozprostírá dvacet kilometrů jižně od Káhiry, před nedávnem objevili hrobový komplex princezny Sheretnebt, který tvoří dvůr s dochovanými sloupy a řada skalních hrobek, v níž byli pochováni vysocí hodnostáři říše. Komplex je starý přibližně 4500 let.

„Abúsír je v současnosti vlajkovou lodí nejen české egyptologie, ale archeologie vůbec. Zároveň je zřejmě největší archeologickou koncesí udělenou v Egyptě zahraniční expedici,“ uvedl Verner.

Zatímco však o samotné princezně toho egyptologové zatím příliš

nevědí, skalní hrobky vydaly zajímavé poklady. „Český tým tu objevil unikátní soubor soch tehdejší vládnoucí elity. Hrobky sice v minulosti přilákaly zloděje, ale ti se zajímali jen o zlaté předměty. Sochy jim sloužily maximálně jako kladiva,“ komentoval Verner významný objev.

Zároveň však podotknul, že při výzkumu egyptologové pociťují nejen radost ze zajímavých nálezů. „Výzkum skalních hrobek je docela nebezpečná práce, protože hrobky jsou často vybudovány i v několika patrech a skála je v takových místech nestabilní nebo narušená,“ dodal Verner.

A do práce archeologů zasahuje také zloději a rebelové, přičemž velké rabování v době takzvaného arabského jara v roce 2011 mají

čeští odborníci v živé paměti. „V české koncesi došlo k rabování staroegyptských památek na zhruba dvou stech místech. Všechny významnější nálezy se ale hned odvážely, takže nenašli v našich skladech nic cenného. Trvalo ale dlouho, než jsme dali všechno do pořádku,“ vzpomněl egyptolog.

Ted už má český tým svůj hlídaný sklad, ovšem co chvíli se prý z různých stran nalezíště ještě stále ozývá střelba.

Přednáška z cyklu Science Café přilákala přes šest desítek posluchačů. (vim)

Foto: archiv MV

Kulový blesk filozofické fakulty zavře kolej Marie Kudeříkové

MILADA HRONOVÁ
PAVEL KONEČNÝ

Do provizorních prostor na třídě Svobody a v Kateřinské ulici se v září a prosinci přestěhuje sedm kateder filozofické fakulty, aby uvolnilo místo plánované rekonstrukci budov s adresou na Křížkovského ulici. O stěhování rozhodla dislokační komise.

„Fakulta chystá největší logistickou akci od obnovení univerzity v roce 1946, a to v krátkém časovém úseku. Budeme se snažit, aby stěhování co nejméně poznamenalo nadcházející zimní semestr,“ podotkl proděkan Ondřej Kučera.

Na přelomu srpna a září se na přechodnou dobu přestěhuje na třídu Svobody 26 katedra aplikované ekonomie a katedra žurnalistky. „Do stejných prostor se v polovině prosince přechodně přestěhují i katedra politologie a evropských studií, katedra nederlandistiky a katedra asijských studií. Katedra obecné lingvistiky a katedra filozofie se v prosincovém termínu přestěhují

Foto: PAVEL KONEČNÝ

do budovy kolejí Marie Kudeříkové,“ řekl Kučera.

Kolej Marie Kudeříkové v Kateřinské ulici bude od září neobydlená. Její kapacita čítá 77 lůžek. „Studenti o ubytování neprijdou, jen budou bydlet jinde,“ uvedl kvestor Tomáš Kopřiva. Předpokládá, že doba rekonstrukce zabere dva roky. „Kolej se nebude nijak stavebně upravovat, budou v ní kanceláře a pracovny,“ objasnil kvestor.

Studenti se s ubytováním na nejstarší koleji v centru města loučí těžko. „Jsme tady jak jedna rodina, že Raúle,“ prohlásila vrátná. Její slova vzápětí potvrdil i student třetího ročníku práv Raúl Ipiña. „Bydlelo se mi tady dobře, je tady všude blízko, do knihovny i na mou fakultu... je to velká škoda, že to pro nás končí, bohužel,“ posteskl si Ipiña. Na této koleji strávil celý dosavadní studentský život, od příštího akade-

Raúl Ipiña z pokoje 301.
Foto: PAVEL KONEČNÝ

mického roku bude bydlet na koleji 17. listopadu.

Rekonstrukce tří budov bude postupná a v souhrnu představuje investici necelých 350 milionů korun. Nyní čeká filozofickou fakultu výběrové řízení na zhotovitele stavby. Stavební práce by měly začít v lednu 2014. „Od rekonstrukce Konviktu půjde o nejrozsáhlejší investiční aktivitu filozofické fakulty,“ připomněl Kučera.

Olomouc na jeden den městem s největším počtem rektorů

Dokončení ze strany 1

V předsednictvu s ním zasednou rektor Masarykovy univerzity Mikuláš Bek, rektor JAMU Ivo Medek, rektor Vysoké školy chemicko-technologické Karel Melzoch, rektor Technické univerzity v Liberci Zdeněk Kůs a rektor soukromé Vysoké školy logistiky v Přerově Ivan Barančík.

Konference rektorů v Olomouci na svém zasedání například odmítla pravidla, podle nichž by měly školy mnohem složitěji a neúčelně vykazovat své hospodaření. „Navíc nám to ubírá samostatnost zakotvenou vysokoškolským zákonem,“ zdůraznil rektor Vysoké školy ekonomické Richard Hindls.

Volby rektora Univerzity Palackého

Volby se připravují i na půdě olomoucké univerzity. Nový rektor pro období let 2014–2018 by měl být zvolen 16. října. Zatím byl znám pouze jediný kandidát, Jaroslav Miller z filozofické fakulty. Stávající rektor Miroslav Mašláň

dosud kandidaturu oficiálně nepotvrdil.

„Vycházím z toho, že mě napřed musí někdo navrhnout. Ale pokud budu navržen, a nebudou tomu bránit například zdravotní těžkosti, tak bych kandidaturu přijal,“ řekl Žurnálu na setkání rektorů Mašláň.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Na brigádách je nejlépe placená nejtěžší práce

Skutečnost, že posluchači olomoucké univerzity nechtějí být zcela finančně závislí na svých rodičích, a proto si část peněz zajišťují při brigádách vlastními silami, potvrdil nedávno zveřejněný průzkum Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého. Vyplývá z něj, že na brigády chodí skoro 83 procent dotázaných.

„Přes rok pracuji v místě bydliště za barem. Je tam rodinná atmosféra, všechny hosty už znám. S učením se to dá skloubit, protože to je jen o víkendech. Pracuji proto, že chci finančně

ne ulehčit rodičům, kteří mi studium platí. Chci být co nejvíce samostatná,“ uvedla Darina Sameková.

Nejlépe za 150

Zájem studentů o brigády je zejména v červnu enormní. „Studenti si zajišťují brigády na prázdniny, atraktivní nabídka je rozebrána během jednoho dne. Největší poptávka je po manuálních pracích, například na stavbách. Velkým hitem je i distribuce novin do poštovních schránek,“ uvedl Daniel Hrtán z personálního portálu Fajn brigády.cz.

„Pracoval jsem manuálně, například jsem stavěl stánky pro farmářské trhy. Do budoucna se budu snažit získat takovou brigádu, která bude spíše praxí v rámci studia,“ naznačil student práv Oskar Bredl. Za lukrativní považuje výdělek 150 korun na hodinu. „Brigádám obětuji klidně celé prázdniny, potřebuji peníze na mé další projekty a potřeby,“ dodal Bredl.

Také historik Vít Hlaváč podotkl, že dříve pracoval i na stavbách, což bylo náročnější, ale zase lépe placené.

Třetina pracovat musí

Skoro třicet procent studentů vedou k práci ekonomické důvody, přivýdělek je pro ně nutností. Pro 53 procent respondentů výzkumu není přivýdělek nutný, ale mají o finance navíc zájem a přivydělávat si chtějí. Pouze 18 procent dotázaných uvedlo, že přivydělávat si nemusí a o brigády zájem nemají.

A podle Daniela Hrtáně z pracovní agentury nemají studenti zájem především o práci v call centrech či o prodej produktů. Právě zde ale existuje největší nabídka ze strany firem. (srd)

Anketa

CHYSTÁTE SE BĚHEM LÉTA PRACOVAT?

Martina Pilátová
2. ročník FF

Na brigády chodím, potřebuji si přivydělávat. Každý rok dělám něco jiného, co se namane. Dělala jsem v kuchyni, ale třeba i instruktorku lukostřelby. Díky tomu už umím trochu střilet z luku, byla to moje asi zatím nejlepší brigáda. Naopak do kuchyně bych se už asi nevrátila. Pracuji přes léto, a to v místě svého bydliště. Během školního roku nemám čas.

Oskar Bredl
4. ročník PF

V současné době jsem vytížen vzhledem ke zkouškovému období, ale jinak chodím na brigády pravidelně. Většinou v Praze, kde je mnohem jednodušší získat práci, která je rentabilní. Dělal jsem třeba v oblasti cestovního ruchu, prodával jsem lístky na výletních parnicích na Vltavě. O prázdninách bych snad měl působit u kamarádů v advokátní kanceláři.

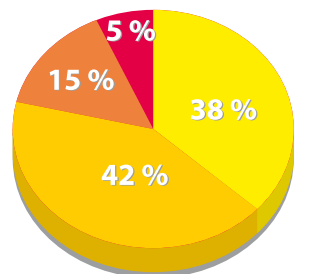
Darina Sameková
2. ročník FF

O prázdninách se chystám na dlouhodobou brigádu, budu pět týdnů na mezinárodním hokejovém kempu v Nymburku. Budu tam tlumočit, což je dobrá praxe k mému studiu ruštiny. Jedu tam už třetí rokem, vyžiji se tam kulturně i sociálně. Budou tam hokejisté z celého světa. Je to i dobře placené, za jeden týden si vydělám sedm tisíc korun. Je to velmi příjemná finanční injekce.

Vít Hlaváč
5. ročník FF

Pracuji během celého roku o víkendech jako průvodce v jeskyních v Moravském krasu, budu tam i o prázdninách. Procvičím si angličtinu a jsem v kontaktu s lidmi, nyní jezdí hodně cizinců hlavně z východu. Tato práce mě baví. Na brigádu chodím, protože si chci přivydělávat.

Chystáte se během léta pracovat?

- Ano. Musím.
- Brigáda? Přijde vhod.
- Nebráním se.
- Ani za nic!

Anketa versus výzkum

Rozdíl několika řádů je v počtu respondentů mezi anketou a výzkumem na stejné téma: práce o prázdninách. Zatímco na webu Žurnálu Online hlasovalo 216 čtenářů, výzkumu se účastnily tisíce studentů. A hlavní rozdíl? Zatímco ze čtenářů nemusí v létě do práce pět procent odpovídajících, v celouniverzitním průzkumu je to 18 procent studentů, kteří budou mít o prázdninách skutečně volno (snad ne prázdnou). Přejeme vám hezké léto, a kde ho strávíte, o to se můžete podělit v anketě na www.zurnal.upol.cz. (brz)

Bačovský: Cestování je možnost, jak dosáhnout uspokojení

MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Pro studenty a kolegy docent III. interní kliniky, pro zasvěcené vášnivý cestovatel a dobrodruh. Hematolog Jaroslav Bačovský je cestovatel, který s fotoaparátem a kamerou projel řadu zemí, hlavně tropických. Snímky a filmy z Nové Guineje, Kamerunu, Malawi či Rwandy představil i na výstavách a přednáškách.

Měl jste vždy toulavé boty, nebo to přišlo v určité etapě života?

Cestuji zhruba od patnácti let, celý život. Mám rád přírodu a pobyt v ní. Cestování je pro mě způsob, jak se dostat do stavu uspokojení. Dá se cestovat i za rozumné peníze, když si vybíráte země, kde je pobyt levnější než u nás. Kvůli složité ekonomické situaci v Česku těchto zemí přibývá. Takže když jedu ven, vlastně šetřím. Třeba si nemusím na zimu kupovat kabát. Cestuji se stanem, spacákem, pořád používám klasický hliníkový ešus, polévky ze sáčku a pevný lůh. To je totiž jeden z nejlepších československých vynálezů.

Jak cesty plánujete, co je pro vás nejdůležitější?

Pobyt v nezkažené přírodě, mimo davy lidí, je nejlepší. Hromadu cest jsem podnikl sám, i když to není nejbezpečnější. Ale když je člověk sám, má zodpovědnost jen za sebe. Jinak mám vždy největší strach z toho, že se někomu ze spolucestujících něco stane. Většinou jde o prozaické věci, nějaké zranění. Napadení hadem či skorpionem je málo pravděpodobné. Vždy říkám, že největším zvířetem je člověk. Osamělý na cestách ale nejsem, vždy si najdu kamará-

Rio Negro – Černá řeka. Největší přítok Amazonky má na svém horním toku barvu Coca Coly.
Foto: Jaroslav Bačovský

Jaroslav Bačovský s domorodcem v pohoří Arfak na Západní Papui.

Foto: archiv JB

dy. Naposledy jsem byl letos v únoru skoro měsíc v Tasmanii.

Nebojíte se?

Cizinec je v těchto končinách velmi snadným cílem. Je otázka, jak se budete při napadení bránit. Já se při své fyzické kondici prát nemůžu. Takže další možností je vše ukecat. Třeba v Kamerunu nás na letišti obklopila skupina místních a vypadalo to špatně. Používám taktiku, kterou mě naučil jeden thajský kamarád, a sice ukecat útočníka svojí rodnou řečí. Zkusil jsem s nimi český jazyk, až se začali smát, a pak už to byla sranda. Když se podaří navázat kontakt, je větší šance na úspěch.

Kolika jazyky se domluvíte?

Anglicky se domluvim. Čtyři roky jsem pracoval v Libyi, takže arabštinu taky zvládnou. Docela dobře umím ruštinu, španělsky to hovorově také jde. Problém je s francouzštinou a portugalským. Když třeba na Madagaskaru nemluvíte francouzsky, těžko s někým navážete kontakt. Výhodou je, že díky cestování mám i vztah k cizincům, jsem i vedoucí výuky v anglickém programu u nás na

klinice. Snažím se toho využívat a cizincům vyhovět. Hodně se dá zařídit i díky neverbální komunikaci.

Plánujete cesty dlouho dopředu?

Chce to dělat půl roku až rok dopředu. V době příprav se pak ukáže, zda je nápad vůbec proveditelný. Důležitým kritériem je cena letenky, ubytování není zas tak velký problém.

Kde všude jste už byl?

Země nemám spočítané, určitě jich bude přes padesát. Ale kontinenty jsem navštívil všechny, hlavně se specializuji na tropické země – od Afriky přes Jižní Ameriku, Asii, Novou Guineu až po Tichomoří. Skvělé je, že na spoustě míst mám řadu výborných známých. Buď jsem si je udělal dopředu po internetu nebo přímo na místě.

Máte zemi či oblast, která vám přirostla k srdci více než ostatní?

Jsou země na cestování jednoduché a země na cestování složité. Takovým pohazením po duši je cestování po Asii, například Laosu, Thajsku, Indonésii. To je taková pohoda. Pak jsou tvrdší země jako například státy v Jižní Americe. A absolutní frajeřina,

s výjimkou turisticky profláknutých oblastí, je Afrika. Tam jde mnohdy o život. Ale na druhé straně například návštěva Rwandy – to byla nádhera.

Jaké největší dobrodružství jste zažil?

Jeden z nejhorších zážitků je z Mexika v létě 1997, kde nás málem zabili. Zažili jsme tam výběh sopky, zmatek ve dvacetimilionovém Mexico City, povstání Indiánů ve státu Chiapas, ale to všechno ještě šlo. Později jsme se s kolegou dostali do Acapulca a z něj pak odjeli nočním autobusem do hor. Najednou jsme se probudili a zjistili, že nás zastavili banditi. Měli mačety, zbraně, začali nás prohledávat. Přišel jsem o nový foťák, kameru, pas, letenku i o peníze. Domorodcům vzali i oblečení, nám sundali jen boty. Trvalo to několik hodin a opravdu jsme nevěděli, jestli nás nezabijí. Nakonec jsem je umluvil, ať nám dají alespoň pasy a letenky. Aby toho nebylo málo, po návratu do Olomouce jsem zjistil, že mi povodeň zaplavila nové auto a byt v pátém patře byl vyplavený, protože nešťastníkovi nade mnou přetekla vana. Období menšího a většího štěstí se prostě střídají.

doc. MUDr. Jaroslav Bačovský, CSc.
(*1955)

- pracuje na hematologickém oddělení III. interní kliniky
- zabývá se diagnostikou, léčbou a výzkumem myelomu (nádorové onemocnění)
- autor řady přednášek a odborných článků
- věnuje se výuce studentů v českém i anglickém programu
- přednáší i o problematice tropů a subtropů
- nezávislý cestovatel, vyhledává místa s nedotčenou přírodou

Své cesty si také pečlivě dokumentujete. Fotografie a videa slouží pouze vám, nebo je využíváte i jinak?

Vesměř jsou to věci jenom pro mě. Když materiál zpracovávám, člověk se znovu vrátí do toho prostředí. Něco si k tomu přečtu, dozvím se další realie. Některá videa prezentuji před kamarády, měl jsem i výstavu či přednášky v muzeu.

Jste také entomolog...

Každý chlap je v podstatě lovec. Někdo chodí do lesa a střílí zvěř, já jako zbraň používám foťák a snažím se živá zvířata zachytit v přirozené poloze. Nakonec je to něco úplně jiného než živočich vypreparovaný pro nějakou sbírku. Ale jsem entomolog-laik. Nemám čas do oboru proniknout hlouběji.

Co teď máte v plánu?

Zatím nic. Letos už jsem v zahraničí byl, musím se nyní věnovat své profesi a rodině. Navíc plány jsou jedna věc, a realita může být jiná. Třeba jsem rok chystal cestu do Jižního Súdánu, ale nakonec z toho sešlo. Je to krásná země, ale zatím ještě pořád dost nebezpečná.

Hornatá krajina v severním Jemenu. Nejkrásnější výhled je ze skalního převisu.
Foto: Archiv JB

Ambasador Fulbrightovy komise v Česku Jaroslav Miller uzavírá cyklus zkušeností stipendistů z Univerzity Palackého se svým studijním pobytem v USA. Fulbrightova nadace, financovaná americkou vládou, nabízí kromě studia i možnost výzkumu na nejvyšší úrovni na špičkově vybavených pracovištích nebo spolupráce s vědci Nobelovské kategorie.

Pro bližší informace neváhejte obrátit se na olomouckého ambasadora.

Většina mých kolegů, kteří se celý semestr dělali s akademickou obcí UP o své zkušenosti stipendistů Fulbrightova programu, zdůrazňovala důležitost amerického snu jako hlavního motivačního faktoru v jejich rozhodování. I pro mne jako dítě československé normalizace

Nenápadný půvab amerického jihu

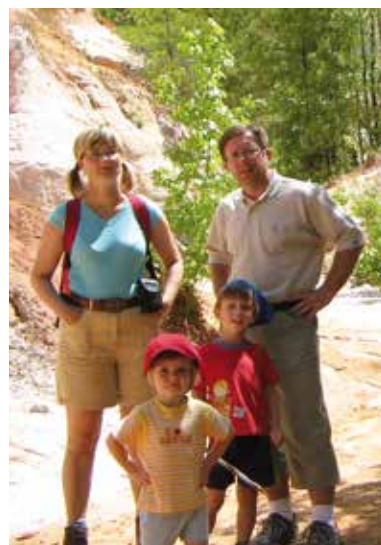
zůstávala Amerika dlouhou dobu polomýtickou zemí a snovou vizí, jež došla svého zázračného naplnění v roce 2008 na malé univerzitě v Georgii ve městě Milledgeville, které bylo v období Konfederace hlavním městem tohoto jižanského státu a v němž také žila jedna z nejslavnějších amerických spisovatelek Flannery O'Connor. Přiletěl jsem s celou rodinou a od první chvíle o nás bylo výtečně postaráno včetně automobilu, který nám byl velkoryse zapůjčen prof. Robertem Wilsonem se slovy, že Spojené státy jsou rozlehlé a jejich důkladné prozkoumání pěšky by bylo příliš zdoluhavé a únavné. Podobných gest velkorysosti se nám dostalo za dobu našeho pobytu nespočet, včetně hraček darovaných studenty i kolegy našim tehdy malým dětem.

Jako člen katedry historie a geografie jsem se aktivně účastnil výuky i organizační práce v rámci mého pracoviště. Od prvního dne mne ohromily služby místní knihov-

ny fungující v tzv. integrovaném systému univerzitních knihoven států Georgia, Alabama, Jižní Karolína a Florida. Nebyla-li mnou požadovaná monografie k dispozici, byla ihned vyžádána z příslušné knihovny a obvykle dorazila do mých rukou v průběhu neuvěřitelných dvou dnů. S odstupem doby považuji za inspirativní rovněž skutečnost, že univerzité se dařilo oslovovat studenty i starších věkových kategorií, kteří tvořili poměrně vysoké procento posluchačů. A konečně za třetí, zjistil jsem, že akademik vyslaný Fulbrightovou komisí se těší vysoké prestiži, což v mém případě znamenalo mimo jiné řadu pozvání na přednášky v místních klubech i pro širší veřejnost.

Přestože univerzitní zkušenost byla unikátní, za nejceněnější výsledek mé mise považuji alespoň dílčí proniknutí do nezaměnitelné kultury a mentality amerického jižanství, neodmyslitelně spojeného se slavnou literární tradicí, bavlníkovými plan-

tážemi, specifickou kuchyní, monumentální řekou Mississippi i všudypřítomnou afroamerickou civilizací. Nezapomenutelný byl také zážitek ze setkání s bývalým prezidentem USA

Providence Canyon, Georgia.

Foto: archiv JM

a nositelem Nobelovy ceny za mír Jimmym Carterem, dnes občasným pastorem v jednom z malých měst na jihu Georgie.

Zapůjčený automobil jsme jako vášniví cestovatelé bohatě využili a prozkoumali celé rozlehlé teritorium amerického jihu, od národního parku Everglades v sousedství Miami, přes nádherné Smoky Mountains až po dechberoucí koloniální město Savannah na hranici mezi Georgií a Jižní Karolínou. Pomyslnou třešničkou na dortu se stalo pozvání mého bývalého spolužáka z Oxfordu, který mi po skončení mého Fulbrighta nabídl měsíční přednáškový pobyt na slavné Yale University, na které se stal řádným profesorem.

Pokud moji kolegové psali v Žurnále o Fulbrightově stipendiu jako o určitém mezníku v jejich profesní kariéře, přidávám se k jejich společnému hlasu. Svět viděný mýma očima je po Fulbrightu navždy jiný, než byl před ním.

Jaroslav Miller

La Dafne ohromila olomoucké publikum

MILADA HRONOVÁ

V Olomouci minulý týden poprvé zazněla nová podoba nejstarší známé opery v dějinách evropské hudby La Dafne. Za nevšední hudební, divadelní i výtvarný zážitek sklídili její autoři Vít Zouhar a Tomáš Hanzlík v atriu Konviktu bouřlivé ovace.

„La Dafne v režii Rocca stírá rozdíly mezi jevištěm a hledištěm. Divák tak mohl prožít operu z bezprostřední blízkosti. Šlo o sdílenou slavnost umělců a publika ve společném prostoru,“ řekl skladatel a muzikolog Vít Zouhar.

Opera 16. století pro posluchače 21. století

První operní dílo hudební historie čerpá z antické báje o proměně krásné nymfy Dafné ve vavřínový strom. La Dafne vznikla ve Florencii v kruhu umělců, kteří se scházeli v paláci hraběte Jacopa Corsiho. Jejich snahou bylo znovuoživení antického dramatu za pomoci soudobých hudebních prostředků. I když se originální hudba skladatele Jacopa Periho a Jacopa Corsiho až na několik fragmentů nedochovala, moderní umělci režisér Rocc a skladatelé Tomáš Hanzlík a Vít Zouhar dokázali při své práci vyjít z libreta básníka Ottavia Rinu-

Zleva: Petr Levíček jako Apollo, Dafne – Andrea Široká a Jana Wallingerová v roli Venere, tedy Venuše.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

cciniho, který do Corsiho skupiny rovněž patřil, a vytvořili novou operu.

Se záměrem zhudebnit libreto Ottavia Rinucciniho přišel režisér a někdejší šéf opery Národního divadla v Brně Rocc v roce 2007. „Oslovil nás, zda bychom nechtěli tento nejstarší operní text zhudebnit. Navázal tím na naše předchozí operní

projekty, v nichž jsme s historickými librety pracovali,“ vysvětlil Zouhar. S nadsázkou dodal, že operu pak od první nabídky všichni tři nejen psali, ale i hráli a žili. „Finální podoba vznikla poměrně rychle. Zhruba během dvou tří měsíců,“ dodal Zouhar.

Vznik opery aneb Důležitá je vize

Vzhledem k postupnému odkladu několika odlišných koncepcí byla práce na La Dafne ale komplikovanější. V okamžiku posledního rozhodnutí to byl podle Zouhara už jen běžný soubor s časem. „Rozhodující je vždy námět a počáteční vize. Rozhodující je vizuální představa, kterou spoluur-

čují interpreti, kontext, v němž bude opera provedena, a prostor. Libreto a jeho detail je pro mě pouze jednou z mnoha inspirací. Operu vždy vnímám v prvé řadě jako hudební divadlo,“ doplnil Zouhar.

Ve skutečnosti se z La Dafne zachovaly dva fragmenty. „Nějaké recitativy a ze závěrečného sboru jen vrchní a spodní hlas. Ty fragmenty originálního sboru jsme v závěru použili, akorát tam jsou nějaké retuše,“ popsal spoluautor Tomáš Hanzlík.

Tři sezony

V Olomouci měla opera La Dafne zaznít už v prosinci minulého roku v rámci festivalu Opera Schratten-

Stefan Kunath v roli Amora.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

LA DAFNE

Hudba: Tomáš Hanzlík, Vít Zouhar
Režie, scéna: Rocc

bach. Z důvodu nemoci bylo tehdejší představení zrušeno, to letošní červnové bylo olomouckou premiérou. Vzhledem k dispozici atria bylo novým zážitkem i pro účinkující.

„Představení bylo mírně jiné akusticky i prostorově. Zvuk v atriu uniká nahoru, diváky jsme v daném prostoru procházeli skromněji než v Národním divadle v Brně. La Dafne ale máme rádi a s olomouckým představením jsme nadmíru spokojeni,“ řekl Petr Levíček, který ztvárnil roli Apollona.

Spokojenost vyjádřil i profesor Jan Vičar z katedry muzikologie, když představení ohodnotil jako vynikající. „Už sám námět je trefou do černého a myslím si, že i prostředí atria bylo velmi atraktivní,“ uvedl bezprostředně po operě muzikolog.

V Národním divadle v Brně vstoupí La Dafne na podzim již do třetí sezony. U soudobého operního projektu jde podle Zouhara o malý zázrak. Olomoucké uzavřené představení se konalo při příležitosti oslav 440. výročí založení univerzity.

Čechy a Peru. Dějiny umění očima Pavla Štěpánka

Na přelomu června a července vyjde další z cyklu knih, pojednávající o vztazích mezi Českou republikou, Španělskem, Portugalskem a zeměmi jejich jazyka. Více než sedmistránkovou publikaci profesora Pavla Štěpánka Čechy a Peru vydává Vydavatelství Univerzity Palackého.

Foto: Archiv PŠ

„Ve všech svých knihách, ať už se zabývaly česko-venezuelskými, česko-brazílskými či česko-španělskými vztahy, se věnuji umění. Pracoval jsem na nich téměř celý život. Svou zatím poslední publikaci Čechy a Peru s podtitulkem *Historie a umění*. Dějiny vzájemných kulturních vztahů jsem napsal během posledních dvou let,“ řekl Žurnálu bývalý člen katedry dějin umění Pavel Štěpánek. V současné době působí na Iberoamerické univerzitě v Mexico City, kde dokončuje průzkum česko-mexických styků v oblasti výtvarného umění.

Historie vzájemných uměleckých kontaktů

„Dávám přednost tomu, co je vizuálně podloženo, tedy architektura,

sochařství, malířství, grafice a v rámci toho také ikonografie. Když jsem psal knihu o Peru, bylo pro mne například překvapením, jakým způsobem pronikal do českého barokního povědomí kult několika peruánských světců, i to, že se kult svatého Jana Nepomuckého či Pražského jezulátka vnímá Peru jako samozřejmý. S podobnou samozřejmostí se v Peru pak vnímá i například činnost našich misionářů,“ vypočetl Štěpánek. Stejnými tématy se zabýval před časem i v případě Venezuely a Brazílie. Kniha o těchto zemích psal však pouze ve španělštině a portugalštině, protože zájem o ně je v tamní krajině větší než u nás. Asi 400 kusů jeho nové knihy si už nyní předplatilo peruánské velvyslanectví v Praze.

Koloniální Peru bylo po Mexiku druhým největším politickým, hospodářským a kulturním celkem v Americe. Štěpánek při svém studiu zjišťoval, nakolik mohlo Česko poznat peruánskou kulturu, popřípadě jak česká kultura působila v Peru.

„Snad nejobtížnější pro mne byly čtyři kapitoly o ohlasu starých předkolumbovských kultur. Je náročné totiž najít rovnováhu mezi tím, co lze předpokládat jako obecnou znalost a výkladem pro méně zaslíbené čtenáře. V žádném případě kniha nemá být systematickým výkladem peruánských kultur. Má být komentářem toho, co zaujalo naši veřejnost prostřednictvím výstav, instalovaných nejen v Praze,“ vysvětlil Štěpánek.

Vizuální kultura Latinské Ameriky
Kniha o uměleckých vztazích mezi Čechy a Peru je určena především těm, kteří se specializují na Latinskou Ameriku ve výtvarném umění, respektive vizuální kultuře.

„Troufám si říci, že po ní sáhne téměř každý, kdo se zajímá o průnik české kultury do zahraničí a naopak,“ uvedl Štěpánek.

Jeho první badatelský pobyt v Mexiku se uskutečnil přesně před třiceti lety. Nyní je v Mexiku popáté a na tamní univerzitě vede i kurz muzeologie. S jeho účastí se také počítá na několika konferencích. „V Mexiku budu zhruba rok. Jestli se mi podaří uzavřít mexickou tematiku, rád bych ještě napsal totéž z Argentiny a Chile,“ uzavřel Pavel Štěpánek. (map)

Post Office and Grocery

Going to the 'Posta' one can accomplish so much. Not only the mailing of letters and packages, but also the paying of bills! There is even various gifts to buy, such as Pat and Matt, books, even candy. But the best idea for me is the orderly way of giving numbers and everyone waiting in turn. I just press 'universal' and it works each time. In contrast in the USA, the financially troubled post office only deals with mailing letters and packages. There may be a few other services concerning the government, but not the paying of your bills.

Even better ideas are found in your grocery stores. First, the grocery cart must have a coin deposit. This motivates the shopper to return the cart. In the USA grocery carts are a problem and must be constantly gathered by the workers. Second, the return of glass bottles is so easy! Just put it in the machine and eventually you get a receipt. I have never seen anything like this in USA, we could use it. But we do have something you don't—someone to help you put your groceries in a bag—the bag boy! And if you need help with these bags, they will help you take them to your car.

Donald N. Roberson, Jr.
odborný asistent, FTK

Pošta a prodejna potravin

Když jdete na poštu, můžete toho tolik zvládnout! Nejen poslat dopisy a balíčky, ale také zaplatit účty! Můžete si tam také koupit různé dárky, jako Pata a Mata, knížky, a dokonce i cukrovinky. Pro mě je nejlepší ten nápad s pořadníkem a přiděleným číslem, kdy každý čeká, až na něj přijde řada. Prostě jen zmáčknu „univerzální“ a pokaždé to funguje. Naproti tomu v USA se špatně financované pošty zabývají jen posíláním dopisů a balíků. Možná ještě dalšími službami týkajícími se státní správy, ale nemůžete zde platit své účty.

S ještě lepšími nápady se setkáte v obchodech s potravinami. V prvé řadě potřebujete jako zálohu minci do vozíčku. To motivuje zákazníka, aby vozíček vrátil. V USA jsou vozíčky problém a zaměstnanci obchodů je musejí stále shánět. A potom, vrácení lahvi je tak jednoduché! Prostě je vložíte do stroje a nakonec dostanete účtenku. Nic podobného jsem v USA neviděl, měli bychom to vyzkoušet. Ale máme něco, co vy nemáte, totiž člověka, který vám pomůže naskládat potraviny do tašky – „bagboye“! A když s těmi taškami potřebujete pomoc, zanesou vám je do auta.

Redakční pošta **DONALDE, rozsviť si hlavu!**

Donalde, promiň, že ti tykám, promiň, že píši v češtině, protože se známe už 6 let. Před šesti lety jsem tě, jako rodilého mluvčího v angličtině super-maximálně podpořila, abys byl na FTK zaměstnán. V současné době, jako člen akademické obce, máš výsadní právo publikovat osobní exprese v univerzitním Žurnále v samostatné rubrice, proč ne. Ale i já jsem člen akademické obce a mám právo na tvoje exprese reagovat.

S nadšením jsem se začela do první zprávy „Slyším hlasy“. S podivem jsem se dověděla, že za 6 let, co jsi v Olomouci, nejsi schopen porozumět

opakovanému hlášení „zkouška sirén“, což se vysílá každou první středu v měsíci jakožto kontrolní součást fungujícího záchranného systému. Tedy žádný totalitní relikv, ale reakce na situaci v době záplav v Olomouci a na celé Moravě v roce 1997. Čtělta jsem reagovat na tvůj názor, ovšem nezbyl čas. Mám důležitější práci a priority.

Druhý sloupek Menza, v němž se svěřuješ, jaký jsi chudák, když jsi musel pár dní hladovět v naší menze, když si neumíš přečíst jídelní lístek a zadat kód (kartu, čip) k výběru jídla. To už mě dostalo, protože je to běžný systém vý-

běru jídla nejen na univerzitách či už na středních školách v ČR i na univerzitách v jiných zemích, a věř, že jsem jich dost projela v mnoha destinacích, ve všech světových stranách, jelikož se domluvíím mnoha jazyky. Ty – bohužel, pouze anglicky. Není to tedy žádné „doce-la diktátorské zacházení s jídlem“, ale možnost svobodného výběru z celkem pestré nabídky. Zase jsem neměla čas reagovat, ustála jsem to.

Zatím poslední článek, do třetice všeho dobrého, Rozsviňte si světla, už mi zvedl tlak a zaútočil na moje zdraví. Jak jde o zdraví, najdu si čas

a odpovídám: jak můžeš zde používat auto, když se předem neseznámíš s dopravními předpisy? Toto dělá u nás každý řidič, který vyjíždí do kterékoliv země např. na dovolenou. Promiň, připadá mi to, že už předem počítáš s pozitivní diskriminací cizince v ČR (bráním se, avšak neúspěšně, označení VIP z USA)? Mně to připadá jako mizerná reflexe kultury, v níž 6 let žiješ, university, která tě 6 let živí. Pracuji ve Speciálních olympiádách s mentálně postiženými sportovci. Při každém výjezdu do ciziny se spontánně ptají, jak se tam mluví, jak se daným jazykem pozdraví,

poděkuje atd. Promiň mi tuto asociaci, ale je reálná. Možná, že z tvé pozice „osoby v jiné kultuře“, ti tvoje glosy připadnou vtipné a humorné. Možná, že jsem tedy suchar, ale já je vnímám tak, že jsem na svou kulturu, univerzitu, pracně vydobytý a uchovaný jazyk hrdá. Vnímám to i tak, že kamkoliv přijedu – já se musím přizpůsobit společenskému i jazykovému kontextu. Nikdo to nebude dělat za mě.

Donalde, pokud zde budeš i nadále působit (a ze srdce ti to přeji), prosím tě, rozsviť si v hlavě.

Hana Válková, FTK UP

Univerzita Palackého – nejžádanější zaměstnavatel Olomouckého kraje roku 2013

Klub zaměstnavatelů od roku 2003 organizuje každoročně s generálním partnerem Sodexo vyhlašování nejlepších zaměstnavatelů v regionech a na celostátní úrovni v různých kategoriích – Sodexo Zaměstnavatel roku, Progressivní zaměstnavatel roku, Zaměstnavatel bez bariér, Cena personalistů na nejlepší HR projekt nebo The Most Desired Company – Nejžádanější zaměstnavatel.

Organizace AIESEC ve spolupráci se společností Nextum a projektem Zaměstnavatel roku provádí každoroč-

ně průzkum mezi studenty vysokých škol – deset nejžádanějších společností – tedy The Most Desired Company. V průzkumu studenti vybírají společnost, ve které by chtěli po ukončení studií pracovat.

Univerzita Palackého v Olomouci tak jako dosud jediná z vysokých škol získala v letošním roce cenu The Most Desired Company 2013 – Nejžádanější zaměstnavatel regionu Olomoucký kraj. Vyhlášení výsledků pro Moravskoslezský a Olomoucký kraj proběhlo na otevřeném setkání Klubu zaměstnavatelů v ostravském Světě techniky 28. května – cenu pro UP převzala Jitka Barnetová, vedoucí Odboru personalistiky a mezd.

Na setkání byly zveřejněny výsledky průzkumu, které byly v mnohém překvapující. Mezi 5 nejdůležitějších kritérií při výběru budoucího zaměstnavatele zařadili studenti – osobní rozvoj, kariérní růst, užitečná a smysluplná práce, učení se novým věcem a vstřícnost a kolegiálnost spolupracovníků. Nástupní plat a zaměstnanecké výhody se umístily překvapivě až na 11., resp. 16. místě v žebříčku preferencí studentů.

Na otázku „Jaké studenti očekávají zaměstnanecké výhody“ zazněla nejčastěji odpověď – vzdělání, rozvoj, kariéra, za níž následovaly odpovědi – nadstandardní dovolená, ICT, auto, stravenky, časová flexibilita, zdraví a penze, pracovní doba, 13. plat a až na posledním místě stravování.

Velmi zajímavý výsledek přinesly odpovědi na dotaz „Jaký je očekávaný nástupní plat?“. Nejvíce studentů v ČR očekává nástupní plat 16–20 tisíc Kč, méně studentů očekává plat 21–25 tisíc Kč. V Olomouckém kraji očekává nejvíce studentů plat 16–20 tisíc Kč, následuje plat 10–15 tisíc Kč a teprve na třetí příče v počtu odpovědí se umístil očekávaný plat 21–25 tisíc Kč. Překvapením byly odpovědi studentů v Praze s pořadím 21–25 tisíc Kč, 16–20 tisíc Kč a 26–30 tisíc Kč, teprve poté následoval plat nad 31 tisíc Kč.

Ocenění naší školy je zcela výjimečné. Doposud je získávali téměř výhradně podnikatelské firmy, např. Škoda AUTO, AGC Group, T-Mobile, Dalkia, Plzeňský Prazdroj, ČEZ apod. Tyto firmy mají mnohem lepší předpoklady k rozvíjení oblasti lidských zdrojů. Ze svých programů pro zaměstnance nebo také pro budoucí zaměstnance investují jen malé prostředky. Výhodou vysokých škol je, že mohou nabídnout to, co studenti hodnotí nejvíce – osobní rozvoj, kariérní růst atd., jak vyplynulo z průzkumu. Vývoj na UP za posledních 5 let vypovídá o nárůstu mladých akademických a vědeckých pracovníků – v roce 2012 se oproti roku 2008 zvýšily počty zaměstnanců ve věku do 29 let o 23 %. Je jen na nás, zda i po ukončení projektů z evropských fondů budeme pro studenty zajímavým zaměstnavatelem.

Jitka Barnetová

ZMĚNA PRODEJNÍ DOBY a uzavření
PRODEJNY SKRIPT
A ODBORNÉ LITERATURY
Vydavatelství UP v letních měsících

10. června – 14. července 2013
12. srpna – 6. září 2013
otevřeno pondělí–pátek
9:00–12:00 / 13:00–15:00

Od 15. července do 9. srpna 2013
bude prodejna uzavřena.

Seznam produkce Vydavatelství UP najdete na www.upol.cz/vup.

**Uletrh vědy
a výzkumu**
Univerzity Palackého
21. a 22. čeruna 2013
v Olomouci

Přijďte naušitvit jedinečný
jarmark plný vědy
v netradičním podání
pro děti i dospělé!
Akce se koná za každého
počasí u pátek u 9-14 hodin
a v sobotu u 9-16 hodin.

Program a bližší informace:
www.popup.upol.cz
USTUP ZDARMA!

škola sebeobranu
divadlo
bakterie
učed
pokusy
roboti
hlavolamy
čínské znaky
historie
drama
terapie
žitok expozice
rozhlásová tvorba
rekordy
lidské tělo
hudební nástroje
geny
fosilie
výbuchy
dělení buněk
mozek
sportovní aktivity
origami
právní spory
besedy
měření lá
známé osobnosti
šachy
kulzy
senzece
biologie
zdravý životní styl

**Neděláme
z vědy vědu**

esf evropský
sociální
fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

POPUP
Univerzita Palackého
v Olomouci
Olomoucký kraj
**PEVNOST
POZNÁNÍ**

www.nleaps-adresa.cz
nejlepší adresa ve městě

Půlmaraton je za dveřmi, akademici pilně trénují

MILADA HRONOVÁ
VELENA MAZOCHOVÁ

Necelé dva týdny dělí běžce od startovního výstřelu olomouckého půlmaratonu. Na startovní čáru závodu se chystá asi pět tisíc běžců. Poběží také akademici, studenti i zaměstnanci univerzity, kteří budou navíc bojovat o Pohár rektora.

Na olomoucký půlmaraton trénuje rektor Miroslav Mašláň, děkan filozofické fakulty Jiří Lach, Petr Kubečka z Vědeckotechnického parku nebo germanista Jaromír Czmero.

Nejlepší byl druhý závod

„Zúčastnil jsem se všech tří předchozích ročníků, nejlepšího výkonu jsem dosáhl v druhém olomouckém závodu. Jedenadvacetikilometrovou trasu jsem tehdy zaběhl za dvě hodiny dvacet minut, sekundy si už nepamatuji,“ řekl Žurnálu rektor Miroslav Mašláň. Tvrdí, že nemá žádné speciální tréninkové metody. „Mám pouze kvalitní boty. Běhám kolem svého bydliště, ale i na služebních cestách. Naposledy to bylo například v ázerbájdžánském Baku,“ dodal rektor. Letos má naběháno kolem dvou set kilometrů, ale nepředpokládá, že by svůj rekord překonal. „Dokonce si takový výkon nedávám ani jako ambici. Svůj nejlepší čas jsem tehdy zaběhl hlavně proto, že bylo relativně chladno. Horko mi totiž nespěchá,“ vysvětlil Mašláň. Po půlmaratonovém běhu vždy odchází regenerovat do sauny.

Premiéra nejen pro děkana

Na rozdíl od rektora se letos na půlmaraton chystají i běžci, kteří

Jaromír Czmero při tréninku v olomouckých parcích.

„Děni kolem těchto velkých závodů je zcela výjimečné. U trati povzbuzuje hodně lidí. Atmosféra bezprostředně po závodě je pak skoro až magická. Mezi závodníky vznikne jakási zvláštní pouto lidí, kteří si prošli stejnou drínou.“

Jaromír Czmero

Foto: PAVEL KONEČNÝ

se vytrvalostních závodů nikdy neúčastnili. „K červnovému startu se chystám od začátku roku. Doposud jsem zaběhl pouze desetikilometrový závod. Bylo to loni na podzim,“ řekl děkan Lach. „Teprve před nedávnem se mi podařilo poprvé uběhnout dvaadvacet kilometrů,“ potvrdil Lach. Svou oblíbenou trasu z Černovíra přes Hejčín kolem Poděbrad a zpět přes olomoucké parky směrem k nádraží běhá především proto, aby vyplavil stres.

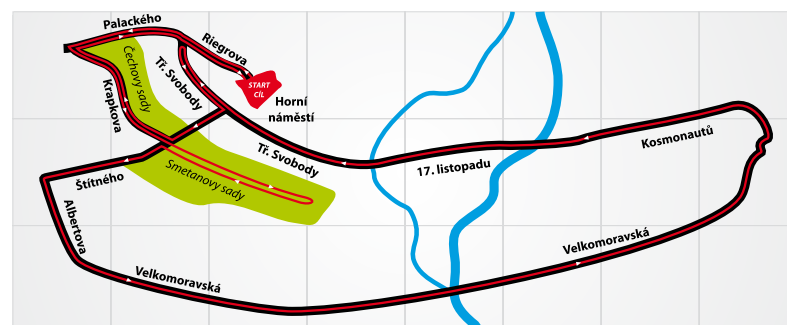
Letos poprvé poběží i Petr Kubečka z Vědeckotechnického parku.

„Mám oblíbené tři trasy. Jsou k nalezení na Runtastic.com. Pravidelně trénuji teprve poslední měsíce. Jednoduše proto, že bych si rád zlepšil kondičku,“ uvedl Kubečka.

Možnosti vlastního organismu

Na startu bude také germanista Jaromír Czmero. Přípravuje se poutivě, i v dešti. Svůj výkonnostní profil zná celkem přesně, půlmaraton poběží už potřetí. Loni běžel poprvé půlmaraton v Olomouci, před dvěma měsíci v čase 1:28 v Praze. „Připravuji se třikrát

až čtyřikrát v týdnu na polních cestách kolem řeky Moravy. V průměru uběhnu v jednom tréninku

Trasa olomouckého 1/2maratonu.

Infografika: Žurnál UP

Větroně složí za deset minut

Vedoucí zahraničního oddělení Yvona Vyhánková je v oblacích jako doma. Plachtění se věnuje od 18 let, zároveň je instruktorkou, která již vychovála desítky pilotů.

„Létání se nedá k ničemu přirovnat. Možná k vysokohorské turistice, je to dřina s úžasným a nepopsatelným cílem,“ svěřila se Vyhánková. A to přesto, že nahoře je zima, občas to drncá a turbulence jsou mnohem citelnější než ve velkých dopravních letadlech. Navíc se tam nedá odskočit ani na záchod.

„Ono někdy je to i fyzicky náročné, ale hlavně psychicky. Opravdu musíte neustále vyhodnocovat povětrnostní podmínky a rozhodovat se, co uděláte v příští chvíli, a někdy to

počasí není příjemné,“ popsala pilotka. Na 100 metrů výšky klesne teplota o jeden stupeň. Tedy když dole je dvacet, tak ve dvou kilometrech je nula. „Ale přes kabinu svítí slunko, tak se trochu zahřeje, to mikroklima je snesitelné,“ dodala.

Větroň se řídí pákou a pedály. Ona sama jej považuje za bezpečné letadlo. Přestože z rozloženého stavu jej uvede do letuschopného stoje za deset minut. „Právě v té jednoduchosti to je. Spadnout střemhlav nemůže, to by musel pilot udělat hodně velkou chybu,“ říká Vyhánková.

Pilot má v kabině jen pár základních přístrojů – výškoměr, rychloměr, kompas a variometr, který ukazuje stoupání nebo klesání vzduchu.

Ona sama se dostala 5300 metrů vysoko a krajinu do okruhu 50 kilometrů od olomouckého letiště zná z ptačího pohledu detailně.

Každý rok je Vyhánková instruktorkou pro asi deset adeptů. Létat je učí od roku 2004, výcvik ale trvá různě dlouho. „Ti, u kterých jsem začínala, tak už jsou všichni piloti. Ale z těch dalších let jsou někteří ještě pořád v základním výcviku, protože málo postupují dopředu. Pilotem se člověk stane, až to umí. Jsou předepsané úlohy, které se musí naučit, a předepsaný počet startů. To jsou ale minimální čísla a o jeho postupu dál vždy rozhoduje instruktor,“ popsala Vyhánková. Tak trochu je to jako jízdy v autoškolě, ale přísnější, jen někomu stačí předepsané minimální počty. Ve vzduchu nejde zastavit jako na kraji cesty.

„Olítaný“ větroň se dá pořídit už za sto tisíc korun. Ty nejmodernější ale přijdou i na čtyři miliony. „Výtah“ nahoru přijde v mateřském aeroklubu zhruba na šest set korun. A jak dlouho vydrží pilot plachtit, záleží na jeho chuti a schopnostech. Třeba i sedm hodin a uletět se dá stovky kilometrů. Vyhánková ukazuje na internetu svoje letové trasy nebo kudy letěli kolegové. Na webu jsou přesné statistiky, ty se počítají také do sportovních soutěží.

Poprvé vzlétla, když měla čtyři roky. To bylo při vyhlídkovém letu. Přestože otec byl letecký konstruktér, cestu k plachtění si našla sama. Čas strávený na letišti a v letadle považuje Vyhánková za ten nejdůležitější v životě. (caf)

Fakulta tělesné kultury má Radost z pohybu

Novým webovým portálem na podporu pohybové aktivity u široké veřejnosti se může pochlubit fakulta tělesné kultury.

„Při analýze projektu jsme vycházeli z jednoduchého faktu. Většina populace se nejen příliš nepohybuje, nýbrž tráví spoustu času vysedáváním u internetu. Proto jsme se snažili naservírovat jim možnosti, jak se nechat strhnout k pohybovým aktivitám takřikajíc přímo pod nos,“ uvedl jeden z autorů stránek Pavel Fical.

Základem Radosti z pohybu je vyhodnocování a srovnávání pohybové aktivity s dalšími uživateli, portál je přitom rozdělen podle věkových kategorií, neboť děti mají jiné pohybové preference než například pracující lidé. Stránky využívají výstupů výzkumně-vzdělávacího systému Indares, který je taktéž na fakultě vyvíjen.

„Jako motivace lidí k většímu pohybu slouží například výzvy, kdy se každý uživatel může stát členem skupiny, jež dosahuje určitého cíle. V kategorii mládeže například běží výzva Obejdeme spolu zeměkouli, do které se již zapojilo přes sto mladých uživatelů a dohromady již ušli téměř pět tisíc kilometrů,“ dodal Fical.

Návštěvníci si bez registrace také mohou vyzkoušet některou z jednoduchých aplikací jako deník chůze nebo vyhodnocení BMI. Kromě toho portál obsahuje tipy na pohybové hry a aktivity, tematické články nebo možnost ptát se odborníků na cokoliv z oblasti aktivního životního stylu.

Web www.radostzpohybu.cz vznikl díky projektu Univerzita Palackého – centrum vědy pro všechny, jehož cílem je popularizace vědy a výzkumu na olomoucké univerzitě. (vim)

Yvona Vyhánková (*1963). Do svého větroně s volacími znaky YZ si bere beránka pod záda i maskota pro štěstí. Na kontě má 630 letových hodin. Ideální počasí je pro ni tehdy, když moc nefouká, je polojasno a na nebi jsou rovnoměrné bílé mraky. Jednou by ráda okusila let balonem. Foto: JAN VLČEK

student právnické fakulty Adam Válek z Trojského koně.

Stříbrnou a bronzovou příčku v Olomouci mezi 11 družstvy vybojovali Pokemoni a Flugtag team. (map)

Stane se

■ pondělí 10. června (19:30)
Dick, Dvořák, Zabilanský: Víra našich otců? Projekt studentů UP, herců Moravského divadla Olomouc a členů improvizální skupiny OL.I.H.NĚ. V hlavní roli Jiří Suchý z Tábora. UC UP, divadelní sál K3.

■ úterý 11. června (19:00)
Komponovaný pořad s Alfrédem Strejčkem **Cantica Comeniana**. Úpravy bratrských chorálů na texty J. A. Komenského od skladatele Petra Ebena. UC UP, kaple Božího Těla.

■ středa 12. června (17:00)
Stavebník a mecenáš Karel II. z Liechtensteinu-Castelcora. Přednáška z cyklu 950 let obnoveného biskupství v Olomouci. Arcibiskupský palác, Wurmova 9.

■ 13.–14. června
Konference **13. neurosonologické dny a 9. olomoucký mezinárodní workshop cévní neurologie.** Arcidiecézní muzeum.

■ úterý 18. června (19:30)
Podvečer s barokními mistry. Koncert Ensemble Serpens cantat. Zazní díla autorů ovlivněných italskou a německou barokní manýrou. UC UP, kaple Božího Těla.

■ úterý 18. června (20:00)
Večer plný špičkových tanečníků **Tanec Praha v Olomouci.** Program tvoří choreografie překračující podobu současného tance. Vstupné: 160/120 Kč. UC UP, divadelní sál K3.

■ čtvrtek 20. června
Testy ECDL. European Computer Driving Licence. Certifikát s mezinárodní platností. Právnická fakulta UP, 17. listopadu 8, budova B, učebna č. 8.

■ čtvrtek 20. června (19:00)
T. Hanzlík, M. Nop: **O perníkové chaloupce.** Repríza skandální opery třináctiletých tvůrců ze Slovanského gymnázia Olomouc. Účinkují: Dětská opera Olomouc při SGO, Ensemble Damian při KHV PdF UP. Vstup volný. Umělecké centrum UP, atrium.

■ pátek 21. června (9:00)
Šestá teatrologická konference **O divadle na Moravě a ve Slezsku.** Umělecké centrum UP, filmový sál K3. (lsk)

Doktorské promoce

Čerstvý doktor Roman Gabriel. Za nebyvalé vysoké účasti přivítala Univerzita Palackého 31. května při slavnostních aktech 58 nových doktorů, devět docentů a dva emeritní profesory. Novými docenty jsou František Mrázek (LF), Kateřina Valentová (LF), Patrik Mitter (FF), Tamás Visi (FF), Martin Kabeláč (PřF), Jan Petr (PřF), Marek Petřivalský (PřF), Helena Binterová (PdF) a Jiří Langer (PdF). Emeritními profesory byli jmenováni historik Miloš Trapl a muzikolog Jiří Sehnal. (caf)

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Noví profesori Univerzity Palackého

Úterý 11. června je dnem, kdy prezident Miloš Zeman předá profesorské dekrety vyučujícím Univerzity Palackého. Návrh na jmenování profesorem vyslovily vědecké rady olomoucké univerzity, případně jiných vysokých škol. Titul profesora v Karolinu převezmou:

doc. RNDr. Tomáš Adam, Ph.D. (*1965)
Vedoucí Oddělení klinické biochemie Fakultní nemocnice Olomouc – obor Lékařská chemie a biochemie (návrh LF). *Habilitační práce:* Nové přístupy k diagnostice dědičných poruch purinového a pyrimidinového metabolismu (2005).

doc. Ing. Jaroslav Doležel, DrSc. (*1954)
Přírodovědecká fakulta UP, Katedra buněčné biologie a genetiky (od r. 1992) – genetik rostlin. *Habilitační práce:* Využití průtokové cytometrie pro analýzu genomů rostlin (2001). *Profesorské řízení:* obor Molekulární biologie a genetiky na MU v Brně.

doc. RNDr. Rüdiger Horst Ettrich, Ph.D. (*1970)
Ředitel Ústavu nanobiologie a strukturní biologie CVGZ Akademie věd ČR. *Habilitační práce:* Computational modeling of protein structure and function in combination with spectroscopical techniques (2006), UP Olomouc.

doc. PhDr. Marek Franěk, CSc., Ph.D. (*1956)
Docent Katedry managementu Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové, docent Fakulty životního prostředí Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. *Habilitační práce:* Čas v hudbě. Experimenty z oblasti vnímání a vytváření tempa a rytmu (2003). *Profesorské řízení:* obor Hudební teorie a pedagogika PdF UP Olomouc.

doc. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc. (*1957)
Vedoucí Katedry slavistiky Filozofické fakulty UP Olomouc, obor Dějiny slovanských literatur se zaměřením dějiny české, polské a ruské literatury. *Habilitační práce:* Hra v románu Vladimíra Nabokova (1997).

doc. PaedDr. Rudolf Psotta, Ph.D. (*1960)
Kinantropolog – Katedra přírodních věd v kinantropologii Fakulty tělesné kultury UP. *Habilitační práce:* Intermitentní pohybový výkon a trénink (2004).

doc. MUDr. Miloš Táborský, CSc., FESC, MBA (*1962)
Přednosta I. interní kliniky – kardiologické Fakultní nemocnice Olomouc a Lékařské fakulty UP Olomouc. *Habilitační práce:* Nefarmakologická léčba pokročilého srdečního selhání (2006). (lsk)

UNIVERSITAS PALASCAKIANA

Mediální obraz univerzity v odrazu zpětného zrcátka tiskového mluvčího Radka Palaščíka

Bohdan Pomahač přijel do Olomouce. Mluvil o programu transplantací lidského obličej, který vede. Při talkshow trpělivě a s nadhledem odpovídal na otázky Davida Hrbka. Od své alma mater pak obdržel čestný doktorát. (5+2 dny, Český rozhlas, Deník, Hospodářské noviny, MF Dnes, Novinky, Právo, Týden | 30. 5. – 6. 6.) **Hlavně ale inspiroval neobvyklou kombinací sebevědomí a pokory.** ■ Porotu oslovilo divadlo z pohodlí gauče, a proto se vítězem Podnikavé hlavy 2013 stal Martin Zavadil, s projektem Sleduj divadlo. V soutěži, kterou již počtvrté vyhlásil Vědeckotechnický park UP, zvítězil díky do detailu rozpracovanému nápadu prodávat záznamy divadelních představení přes internet. (24. a 25. 5. | Deník, MF Dnes, Právo) **Objednávku po síti by divadlactiví gaučáci zvládnout mohli.** ■ Je mu 34 let, vystudoval Přírodovědeckou fakultu UP a od prosince 2011 byl prvním náměstkem pražského primátora. Od 23. května 2013 Tomáš Hudeček prozatímně hlavní město řídí. Stalo se tak poté, co on a jeho TOP 09 vypověděli koaliční smlouvu pražské ODS a začali vyjednávat s ČSSD. (České noviny, ČT1, ČT24, E15, Lidové noviny, Metro, Právo | 21.–24. 5.) **Nikdo neví, jak to celé skončí, a už vůbec není jisté, že to někoho ještě doopravdy zajímá. Už příliš dlouho totiž nenacházíme v hlavní roli podobných příběhů zájem občana, nýbrž ego politika.** ■ Většina států nesmí občana vydat ke

stíhání, upozorňuje expert na trestní právo Filip Ščerba z Právnické fakulty UP. Světlou výjimkou jsou státy EU. Vydání Kevina Dahlgrena, podezřelého ze spáchání čtyřnásobné vraždy a uprchnuvšího do USA, tak podle něj není vůbec jisté. (Lidové noviny | 25. 5.) **Před vlastním životem se utéct nedá.** ■ Olomoučtí vysokoškoláci kvůli krizi dříve hledají práci a častěji brigádníci. Studenti jsou podle nejnovějšího průzkumu zodpovědnější i aktivnější při hledání svého budoucího zaměstnání. Většinou chtějí zůstat v oboru, který vystudovali, a práci si hledají už během studia. (Český rozhlas, Právo | 25. 5. – 4. 6.) **Aneb Když krize pomáhá.** ■ Populace bobrů v Česku stále narůstá. Podle ekologa Vlastimila Kostkana z UP jich je dnes v celé republice kolem tří tisíc, z toho většina na Moravě. V Březolupích na Uherskohradištsku padlo přelomové rozhodnutí povolující odchyt a veterinární utracení dosud bez výjimky chráněného živočicha. Desetičlenná bobří rodina totiž vytrvale podhryzává hráz rybníka nedaleko obce. (MF Dnes, Právo | 28. 5. a 31. 5.) **Březolupští postupují v duchu druhdy morbidního hesla „Zabij bobra, zachráníš strom“.** ■ Významný objev na poli šifrování dat pomocí kvantové kryptografie učinili vědci z přírodovědecké fakulty. Zaútočit na přenášenou informaci prý není možné konvenčním způsobem, ale pouze klonováním přenášeného kvantového stavu. (Novinky | 28. 5.) **Ani klonování nepomůže k vydání dalšího čísla Žurnálu v tomto akademickém roce. Šestnáctým číslem končíme. Časopis ale najdete ve stojanech zase v září.**

